

SVENSK MUSIKTIDNING



N:r 1.

Redaktör och utgivare:
GUNNAR NORLÉN.
Riks 647. UPPSALA. Allm. 248.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Uppsala den 15. Januari 1913.

Expedition: Eriksgatan 15, Uppsala.
Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Dubbelnummer 40 öre.
Annonspolis 20 öre pr petitråd.

33. årg.

CLARY OCH OLALLO MORALES



Olallo Morales.

För den, som under de senaste åren följt med musikkritiken i Stockholmspressen, är signaturen O. M-s välbekant. Det torde heller icke vara någon hemlighet, vem som döljer sig bakom denna signatur. Olallo Morales' recensioner i en av de större huvudstadstidningarna ha alltid utmärkt sig för en lugn saklighet och en hovsamhet i omdömena, som man mera sällan möter i musikkritiken hemma hos oss.

Olallo Morales är emellertid icke enbart kritiker utan räknas även med till den falang av yngre svenska tonsättare, som på senare tiden börjat en säker och taktfast frammarsch. Och detta är närmast anledningen, varför vi i dag för Svensk Musiktidnings läsare presentera honom i det galleri

av svenska kompositörer, som tidningen för flera år sedan påbörjat.

Olallo Juan Magnus Morales föddes den 15. oktober 1874 i Almeria i Spanien; hans fader var spansk attaché och astronom, modern åter var svenska, född Wilskman. Sin musikbegåvning har han ärft från modern. Modern har nämligen varit en begåvad konsertsångerska, elev av Lamberti, och mormodern var en framstående pianist. En yngre syster till herr Morales är f. ö. pianisten fru Zelmica Asplund i Göteborg, som medverkat vid ett flertal symfonikonserter därstädes och bl. a. för första gången kreerat Stenhammars andra pianokonsert under komponistens dirigentskap.

Vid sitt sjunde år kom herr Morales till morföräldrarna i Göteborg och erhöi av mormodern den första musikundervisningen. Efter att ha genomgått fem klasser i Realläroverket var han från hösten 1891 till våren 1899 elev vid Musikkonservatoriet i Stockholm, i pianospel för fröken Thegerström och i komposition för J. Dente, samt avlade organist-, kantors- och musklärareexamina. Kompositions- och pianostudier bedrevs därjämte för Wilhelm Stenhammar och Lennart Lundberg. Under konservatorietiden utkommo en pianosuite och ett häfte sånger.

Genom erhållande av statsstipendium i komposition sattes herr Morales år 1899 i tillfälle att få fullborda sina studier utomlands. Från sistnämnda år till 1901 vistades han sålunda i Berlin, studerande komposition för professor H. Urban och pianospelning för



Clary Morales.

Teresa Carreño. En symfoni är bl. a. frukten av dessa studier.

Hösten 1901 bosatte han sig i Göteborg, där han genast kom i livlig verksamhet som musklärare, varjämte han blev musikanmälare i Handelstidningen. Han stannade emellertid icke länge här. Redan vårterminen 1904 antogs han till repetitör vid »Theater des Westens» i Berlin, samtidigt studerande dirigering och partiturspel för komponisten H. Plitzner. Sommaren samma år tjänstgjorde han som dirigent vid »Philharmoniska orkestern» i Lausanne i Schweiz.

Därpå återvände han till Göteborg, där han hösten 1905 blev andre kapellmästare vid den nybildade Orkesterföreningens orkester, vilken befattning han innehade i fyra år. Därjämte

1927.
1614.

höll han i högskolan regelbundna föreläsningar i musikens historia med understöd av E. Magnus' musikfond samt var 1908–1909 organist vid Synagogan.

På hösten 1909 lämnade han Göteborg för att i Stockholm tillträda befattningen som musikanmälare i »Dagens Nyheter», vilken tidning 1911 utbyttes mot »Svenska Dagbladet». Under åren 1910–1912 har han dessutom hållit musikhistoriska föreläsningar vid K. F. U. M:s musikhistoriska aftnar och från 1912 föreläsningar i musikens historia vid Stockholms Musikinstitut. Därjämte har han varit verksam som dirigent vid Svenska Musikerförbundets konserter samt uppträtt som pianist vid talrika konserter i Stockholm och landsorten samt i utlandet. Sedan 1910 är han medlem av Musikaliska Akademien; 1911 blev han suppleant i Konservatoriets styrelse och medlem däri samma år. 1911 var han statens representant vid Internationella musikkongressen i Rom, och 1912 valdes han till sekreterare i Musikaliska Konstföreningen.

Kompositioner: Op. 1: Pianosuited (hos Elkan & Schildknecht); 2: Tre sånger (d:o); 3: Ballad och Berceuse för violin och piano (Foetisch freres, Lausanne); 3 b: Berceuse för flöjt och stråkorkester (d:o); Serenad, Essdur, för orkester (uppförd i Lausanne 1904); 5: Symfoni, g-moll (uppförd i Lausanne 1904); 6: Tre dikter av Fröding för sång och piano (Abr. Lundquist); 7: Pianosonat, Dessdur (Ries & Erler); 8: Andante lugubre för orkester (uppförd av Konsertföreningen i Stockholm 1904 samt dessutom i Göteborg och Lausanne); 9: Vier Minnelieder (Simrock); 10: Konsertouverture »Försommar» (uppförd 1910 i Stockholm och Dortmund samt vid musikfesten i Uppsala 1911); 11: »Pan spelar», Dikt av E. Kléen för sång och orkester; 12: Tre dikter av G. Ullman för sång och piano; 13: Sex dikter ur »Rosenstaden» av Bertel Gripenberg för sång och piano. Dessutom sånger och pianostycken i jultidningar o. d. I manuskript föreliggande stråkkvartett i D-dur, körsaker och sånger. —

I sina tidigare kompositioner ansluter sig Morales till den svensk-tyska romantiken men närmar sig särskilt i de senaste sångsamlingarna de ultramoderna strömningarna. Särskilt fäster man sig vid hans säkra formkänsla och hans om gedigna kunskaper vittnande harmoniska sats.

Som dirigent erhöll han efter Svenska Musikerförbundets konsert den 4. dec. 1911 bl. a. följande recensioner:

»Som dirigent uppträdde för första gången inom ramen av dessa konserter herr Olallo Morales med en i hög grad musikaliskt stilfull och vårdad prestation, vars särskilda förtjänster syntes ligga i den klara formella gestaltningen och det nobla föredraget.

Ett i all synnerhet vackert prov på sin kapacitet gav dirigenten genom det ofta förvånansvärda lugn och den smidighet, varmed han ackompanjerade solistens många nyckfullt yra temposkiftningar i violinkonserten.» (Stockholms Dagblad.)

»Han lyckades fullständigt vid denna sin debut i Stockholm, och kapellet lystrade märkbart villigt till detta energiska, distinkta och välanserade ledarskap.» (Post-tidningen.)

För Svensk Musiktidnings läsare är herr Morales bekant genom en del musikbrev från Bern, London och Rom.

Sedan år 1901 är han gift med sångerskan

Clary Morales, född Asplund. Svensk Musiktidning har en gång för några år sedan ägnat henne ett utförligare omnämnande (se 1909 N:o 61). I största korthet vilja vi emellertid här omnämna, att hon är född den 31. maj 1876 i Kristinehamn och är dotter av ingenjör Harald Asplund och hans maka, född Lennmark, ävenledes hon sångerska och tillhörande en bekant musikintresserad Stockholmsfamilj. Fru Morales studerade sång för bl. a. fru Carolina Östberg, bassångaren Agnar Strandberg, d:r Gillis Bratt samt professor Julius Hey i Berlin. Hon har givit talrika konserter i Stockholm och landsorten samt i Berlin och Lausanne, varjämte hon medverkat vid konserter i hemlandet, Danmark, Schweiz och England. I Stockholm har hon bl. a. uppträtt vid Musikaliska Akademiens högtidsdag 1906, vid svenska musikfesten 1907, vid symfonikonserter och Kammarmusikföreningens konserter. Som romanssångerska har hon särskilt gjort propaganda för våra yngre tonsättare och varit den första att offentligt framföra många sånger, ofta i manuskript, av Alfvén, Aulin, Stenhammar, Bäck, Liljefors, Rangström m. fl., förutom Sjögren, som är hennes specialitet. Även utländska sällsynta namn har hon infört i våra konsertsalar, såsom Monteverde, Purcell, Pfitzner, Sekles, Debussy, Musorgsky m. fl.

Fru Morales är verksam i Stockholm som konsertsångerska samt förestår sångklassen vid Stockholms Musikinstitut.

Bland fru Morales' rikhaltiga samling av på lovord överflödande pressuttalanden återge vi här några:

Dagens Nyheter. Märket P.-B. den 29. okt. 1903.

Fru Clary Morales, som redan under den tid hon titulerades fröken Asplund väckte uppmärksamhet som en synnerligen begåvad romanssångerska, gav på onsdagen en ur konstnärlig synpunkt mycket intressant och lyckad konsert med endast tyska sånger på programmet. — Åhörarna blevo under aftonens lopp alltmer förtjusta och sutto efter slutet lugnt kvar för

att få höra mer, vilket de fingo. Vad som berörde dem, var utan tvivel fru Morales numera verkligen ovanliga sångkonst, den klara, milda stämman med dess vackra piano och glänsande forte, dess mjuka legato och utspinning av tonen, vidare föredragets musikaliska fraserings, och sist, men förnämst, känslan och intelligensen i tolkningen.

L'avis de Lausanne den 1. okt. 1904.

En svensk sångerska, m:me Clary Morales, lyckades i går afton i Maison de Peuple att under mer än en timme fånga sina åhörare blott genom att sjunga »Lieder». Men vilket lyckligt val av sånger, vilken oändlig omväxling i stilart och färger! Det var små dramer eller korta komedier återgivna av en verklig förtrollerska, vilken hade förmåga att ingjuta ett intensivt liv i skaldens skapelse. M:me Morales sjunger som fåglarna sjunga, emedan det är hennes natur, och hennes underbart klara röst böjer sig utan möda i de svåraste tongångar.

Aftonbladet den 12. april 1906. Märket O-r.

Under de senaste åren hava vi just ej ägt här i Stockholm någon verklig förstklassig romanssångerska allt sedan fru Möller slutade offentligen sjunga. För ett par år sedan uppdök likväl en ung stjärna, som dessvärre tycktes vara en meteor, ity hon lyste ett slag och så spårlöst försvann. Hon har emellertid åter visat sig på vårt firmament. Stjärnan heter Clary Morales, född Asplund, bosatt för närvarande i Göteborg, och hon kan utan tvekan fixeras som vår — jag säger vår, ty hon är ju dock stockholmska — förnämsta konserterande romanssångerska — ty eminent är hennes sångkonst i hög grad, sittande inne med hela den moderna teknikens alla resurser. Också bör för sångadepter hennes röstbehandling, diktation och poetiska karaktäriseringsförmåga tjäna som ett det bästa studium...



Svensk Musiktidning

anmäler härmed sin 33:dje årgång i förhoppning om ökad intresse hos våra musikvänner för fortvaron af detta vårt lands äldsta och största musiklitterära fackorgan.

Som bekant har Svensk Musiktidning under så godt som hela sin tillvaro haft att kämpa med ganska stora ekonomiska svårigheter, till en del härrörande från det ringa antal abonnenter och läsare, som velat intressera sig för tidningen.

Att den nuvarande redaktionen likväl efter förre Redaktör Huss' fränfalle vågade ge sig in på ett så ovisst och

föga vinstgifvande företag som att fortsätta utgifvandet af Svensk Musiktidning, berodde förnämligast därpå, att vi äro af den absoluta meningen, att vårt lands **högre** musikintressen, som för närvarande äro stadda i ett lugnt och förtroendegifvande crescendo, icke ha råd att undvara detta organ.

Under den korta tid, som vi redigerat tidningen, ha vi redan från flera nytillträdande prenumeranter och från många andra musikkvänner inom och utom Sverige rönt talrika bevis på intresse och välvilja, hvarför vi här fram-bära vårt värdsamma tack.

Vår sträfvän skall blifva att låta Svensk Musiktidning i allt väsentligt vara densamma som hittills. Förutom de regelbundet återkommande **uppgifterna om operaverksamheten och konsertväsendet i hufvudstaden** och utförliga **biografiska och instruktiva uppsatser** kommer tidningen att innehålla recensioner öfver den viktigaste **nyutkomna musiken och musiklitteraturen** från in- och utlandet samt redogörelse för **de förnämsta företeelserna i musikvärlden** — något som möjliggöres genom af tidningen engagerade talrika korrespondenter såväl inom Sverige som på de största utländska musikcentra —; dessutom kommer tidningen att erbjuda en **öfversikt öfver innehållet i de större musiktidskrifterna** samt alltid vara **illustrerad** med flera **musikerporträtt**. En eller annan gång medföljer någon **musikbilaga** af moderna tonsättare, särskildt svenska; närmast skall följa en scen i klavéruddrag ur **Natanael Bergs »Lejla»**. — Stor uppmärksamhet skall ägnas åt **de statsunderstödda orkestrarnas verksamhet**. — Dessutom kommer tidningen med nästa år att hafva en afdelning för **kyrkomusik**, hvilken förestås af **Musikdirektören Oscar Sandberg**, Stockholm.

Bland Svensk Musiktidnings medarbetare märkas: **Direktor musices Hugo Alfvén**, **Tonsättaren Natanael Berg**, **Skriftställaren Karl-Erik Forsslund**, **Tonsättarna Olallo Morales, Wilhelm Peterson-Berger**, **Baron Carl von Platen**, **Doktor Detlef Schultz**, **Tonsättarna Emil Sjögren, Wilhelm Stenhammar**, **Musikdirektörerna Julius Wibergh och Patrik Wretblad m. fl., m. fl.**

Svensk Musiktidning utgifves fortfarande två gånger i månaden — i regel hvarje 1. och 15. — utom tiden juli

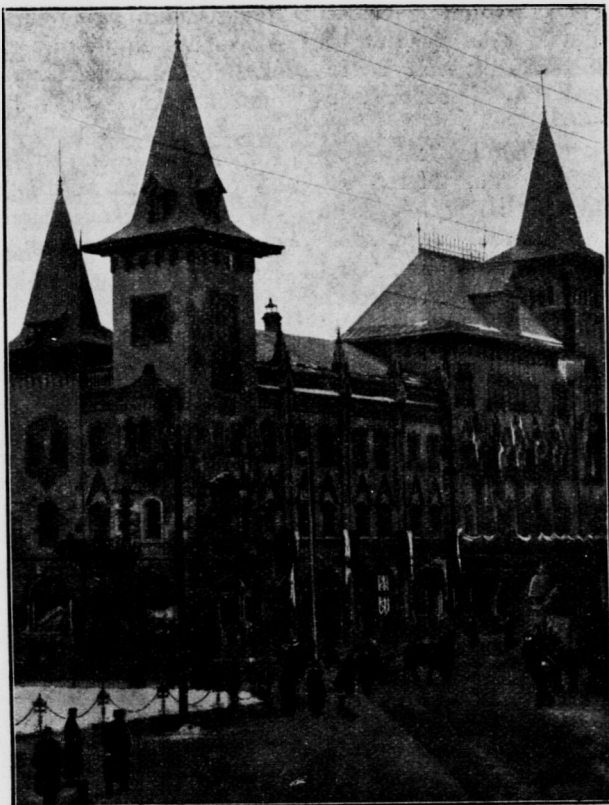
—augusti till ett pris af **5 kr. pr år**. Mindre än hel årgång beräknas efter lösnnummer à 25 öre; dubbelnummer 40 öre.

Prenumeration kan ske **direkt hos Redaktionen** under adress **Uppsala, i bokhandeln** samt **efter den 15. januari 1913 å posten**.

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerationsförnyelse sända vi dem jämte första numret mot postförskott prenumerationskvitto för år 1913.

Uppsala i december 1912.

Redaktionen.



Musikkonservatoriet i Saratow.

Musikbrev från Ryssland.

Den ryska nationens musikaliska anlag äro till fullo erkända icke blott i vårt eget land utan av hela musikvärlden. Och man gör i våra dagar mycket för att utbilda och fullkomna dessa anlag. Trots de dystra tiderna, uppfyllda av repressioner och kränkningar av den personliga friheten, har på musikens område en kraftig rörelse uppstått: man stiftar föreningar till dess befrämjande, man upprättar musikskolor i de större städerna, och nu har under statens beskydd ett konservatorium — det tredje i Ryssland — öppnats i en avlägsen provins i sydöstra delen av det stora ryska riket. Staden Saratow vid Wolga har utsetts att inom sina murar bevara denna kulturens gåva åt det vidsträckt land, som omfattar Kaukasus, Mellersta Asien, Ural och Sibirien.

År 1875 öppnades i Saratow som filial till kaiserliga ryska musiksällskapet en musikskola, som emellertid först fick sin rätta betydelse, när di-

rektor **Stanislaw Kasparowitsch Exner** övertog dess ledning. Tack vare hans kraftiga insats har musikskolan nu upphöjts till konservatorium. Men det har kostat denne man trettio år av oavbruten kamp och strävan, innan han fick se sitt arbete krönt av denna glänsande framgång. Alla de motgångar och svårigheter, som han på sin väg mot målet stött på, äro oräkneliga. Men hans energi förslappades icke. Han fasthöll vid tron på sitt verk, och med sina vänners och meningsfränders hjälp har han fullbordat det. Konservatoriet i Saratow står på fast grund och är inrättat i enlighet med principerna för konservatorierna i Petersburg och Moskva. Tillåtelsen att bilda det har utverkats med bistånd av furstinnan Meschterski och andra högtstående personer. Furst Wolkonski, en entusiastisk musikkvän, har lämnat medlen till uppförandet av den ståtliga byggnaden.

Direktor Exner har förskaffat den

nya anstalten framstående lärarkrafter, bland vilka må nämnas: *Jos. Sliwinski*, den världsberömda pianisten, cellisten *Kosolupow*, som vid cellisternas tävlingsspelning i Moskva förra året erövrade första priset samt de båda ryska tonsättarna *G. Conius* och professor *Rudolph*, vilka undervisa i harmonilära och instrumentation. En ansevärd rad av lärare och lärarinnor meddelar undervisning inom musikens alla grenar, och det är väl sörjt för instruerandet i handhavandet av de olika instrumenten. Konservatoriet räknar redan nu 600 elever, som kommit dit från de mest skilda orter, och ett intensivt arbete har pågått sedan september månad.

Konservatoriets öppnande och invigning ägde emellertid rum först i november. Det var en härlig fest, som staden Saratow då firade. Alla innevånarna tycktes delta i den. Hedersgäster hade inbjudits från när och fjärran; festtal och hälsningar hölls och uttalades av debuterade från ryska städer och utlandet, och elevkören föredrog kantater. Stämningen bland de närvarande var högtidlig. Var och en syntes inse festens djupa betydelse, och allas ögon voro med tacksamhet riktade mot mannen, som fullbordat det stora verket. Då ett tal riktades direkt till *Stanislaw Exner* uppstod en djup tystnad, på vilken en bifallstorm följde, som aldrig ville taga slut.

Festen avslutades med konservatorie-elevernans uppvisningar, som voro förträffliga. Det var ett förarbete av den musikskola, som nu genom upphöjandet till konservatorium fått samma befogenhet som konservatorierna i Petersburg och Moskva att efter deras fullbordade studier tilldela eleverna titeln »fria konstnärer». För att man skall förstå rätta innebörden av denna rätt, måste man veta, att med denna titel tillförsäkras musikerna en viss social och ståndsmässig ställning, något som i Ryssland har stor betydelse. Anton Rubinstein har med tillhjälp av storfurstinnan Ellena Pawlowna av staten utverkat denna rätt och därmed befriat konstnärerna från många svårigheter. Han själv blev av kejserliga ryska musiksällskapet ombedd att bära denna titel. Alex. Glasunow fick den vid sitt trettioårsjubileum som utövande konstnär.

Må vi önska konservatoriet all framgång i den kulturuppgift, som det har att fylla, något som det helt visst med glans kommer att göra under direktor Exners ledning.

Ellen von Tidebühl.



Arbeta för
Svensk Musiktidnings
spridning.

Äro Stockholms musikin- tresserade?

En rundfråga.

Som våra läsare torde erinra sig, förekom i förra månaden i en aftontidning i Stockholm ett uttalande av direktören för Gellins konsertbyrå, var han med anledning av en del angrepp mot hans sätt att anordna konserter i huvudstaden, som på senaste tiden gjorts av en del av dagskritikern, beskylldes Stockholms musikin- och omusikaliska. »Folk bryr sig icke om musik», yttrade han. »Annat är det i Köpenhamn och Kristiania. Där äro de bildade klasserna musikaliska, men så är det icke i Stockholm, där den musikaliska kulturen synes tvivelaktig» etc.

Med anledning av dessa grava beskyllningar mot »den försöffade» musikpubliken i huvudstaden har Svensk Musiktidning vänt sig till några mera bemärkta vårdare och utövare av den högre musiken i Stockholm. Av de svar, som inkommit, offentliggöra vi här nedan några, och ställa vi gärna våra spalter till förfogande för ytterligare uttalanden i frågan.

»Dagens Nyheter» musikanmätlare, tonsättaren *Wilhelm Peterson-Berger*, skriver bl. a.:

»Vad frågan om Stockholm som musikstad angår, så kan jag blott svara, att förhållandena på de senaste sexton åren aldrig varit mera tillfredsställande än nu: 10 Kammarmusik- och 5 symfonikonserter givas för ut-sålda hus, körsällskapen ha även fulltalig publik, och de redan nämnda kunniga kringresande musiker, som besöka staden, likaså. Att publiken icke rusar åstad och ger ut pengar för att höra främmande artister, om vilka den ingenting vet, kan väl icke anses bevisa likgiltighet. Konsertagenturen Gellin, som varit särskilt envis med att locka hit föga eller icke alls kända konsertgivare, har ingenting att beklaga sig över, men dess kunder så mycket mer: biljettförsäljningen anordnas på avlägsna, olämpliga ställen i staden, reklamen är dålig o. s. v. Icke ens gratisåhörare kan denna agentur anskaffa, utan artisterna måste sjunga och spela för tomma bänkarna.

För egen del har jag att påpeka, att jag väl någon gång besvarat hr Gellins talrika påringningar i telefon, då han begärt råd eller frågat, om den beträffande artisten kunde på sin konsert få utföra någon av mina kompositioner(!), men dessa svar ha alltid varit direkt avvisande; endast vid Eugène d'Alberts första Stockholmsbesök tillstyrkte jag. Hr Gellins offentligt gjorda påstående, att jag förr »berömt», men numera klandrar hans

anordningar, är oriktigt och ovederhäftigt. Jag har tvärtom förut tagat, men nu börjat klandra, ty den Gellinska konsertagenturens sätt att sköta sina uppgifter är ägnat att bringa Stockholm i vanrykte som musikstad.»

•

Direktor musices *Hugo Alfvén* säger helt kort och gott:

»Jag anser, att det i Stockholm finnes människor, som äro musikaliska.»

•

»Svenska Dagbladets» musikanmätlare, herr *Olallo Morales*, skriver:

»Herr Redaktör!

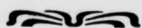
Ni frågar mig, om jag anser Stockholms musikin- och omusikaliska, en i all sin oskuld försåtlig fråga. Tillåt mig då också förmoda, att Ni i Er fråga ej inbegriper de sångintresserade, enligt den gamla sublima tudelningen »sång och musik», och utesluter de legio kvartettsångare, som blott bevista de konserter, som de själva medverka vid, samt den operapublik, vilken endast går på abonnemangsreställningar eller då den eller den favoriten uppträder. Och nu till frågan, äro Stockholms musikin- och omusikaliska? Börds- och penningaristokratien har lika litet här som någon annan stans i världen något verkligt musikbehov. Stockholms borgare- och arbetareklasser anser jag däremot vara musikin- och omusikaliska, dock med den skillnaden, att de senare ha mycket lättare att få sina musikbehov tillfredsställda genom de många uppfostrande musikföreläsningar, som för ringa pris stå dem till buds, under det att de förra mest äro hänvisade till de dyra konserterna, som de flesta ej ha råd att ofta besöka. För att en rik och allsidig musikkultur skall kunna uppblomma ur denna tacksamma jordmån, anser jag dock regelbundna orkesterkonserter, som alla med ringa ekonomisk uppoffring kunna tillgodogöra sig, vara ett oavvisligt villkor.

Att utländska artister ibland besvikas på sina förväntningar, beror dels på deras förvirrade begrepp om Stockholms storlek, som de mäta efter kontinental huvudstadsmåttstock, samt på hörsägnen om det guld, en del artister skördat här, dels på dåliga impressioner. Hur är det i musikmetropolen Berlin? Av över 1,000 konserter årligen gå mer än $\frac{3}{4}$ med förlust av ända till 1,500 mark, en ringa del bär sig, och endast ett fåtal lämna överskott. En av Berlins mest kända storheter nämnde för mig en gång den respektabla summa, det kostade honom att ge två konserter därstädes. Och hur är det i den överkultiverade Kongens By? Med skämtsamt överdrift har en dansk berömdhet berättat mig, att man i Köpenhamn måste förutom fribiljetter ge allmänheten spårvagns- och klädpengar för att få

den till solistkonserterna. Att då en och annans förhoppningar här grusas, må ej räknas de musikintresserade Stockholmare till last.

Med utmärkt högaktning

Olallo Morales.



Aktuella sångproblem och sångens naturlagar.

För Svensk Musiktidning

av

Doktor DETLEF SCHULTZ.

I.

Vår tid är mer än någon annan benägen att fästa sig vid materiella företeelser, den bekymrar sig litet om de bakom de materiella företeelserna verkande krafterna. »Om det verkliga finns andliga krafter, så förintas de inför den exakta forskningen och ha ingen betydelse i det praktiska livet. Då tjänar det också inte mycket till att befatta sig med dem», — det är vår tids sätt att resonnera. Följden är, att vi egentligen endast leva ena halvan av tillvaron, och då vetenskapen är oförmögen att giva oss full klarhet över orsaken till denna halvhets, så hopar den endast en oerhörd börd av halvt vetande på våra hjärsor. Vår tid, den exakta forsknings, mikroskopets och luppens tid, är också specialisternas tidevarv, och specialiseringen är likgiltig för människandens strävan mot det universella, det enhetliga. Trots den storartade tekniska utbildning, som vår tid glänser med, är den betänkligen ensidigt materiell.

Hur mycket mer storslagen var då inte romantikens tid, som var okunnig om våra djupgående tekniska kunskaper. Den naturliga följden av specialiseringen är den stora vikt, som lägges på teknisk utbildning, och det myckna sysslandet med materiella frågor är det just, som förorsakar så stor förvirring och ensidighet. Sålunda är vår naturforskning yttlig, vår uppfattning av naturen skev.

Goethe har mer än någonsin rätt, när han säger:

»Wer will was lebendiges erkennen und beschreiben,

Sucht erst den Geist heraus zu treiben,
Dann hat er die Teile in seiner Hand,
Fehlt leider nur das geistige Band!

»Encheiresin Naturae», nennt die Chemie,
Spottet ihrer selbst, und weiss nicht wie!»

Nutidens storhet ligger inte i känslan och inspirationen utan i den oerhörda grad, till vilken naturens yttre

krafter blivit tagna i bruk. Ju mer den inre enheten fattas oss, desto mer måste vi söka ersätta den med en yttre enhet. Vi kasta oss på utbredandet av världskommunikationerna, vi bemöda oss att betvinga yttre naturkrafter. Ty på ett eller annat sätt måste ju människans inre kraft taga sig utlopp. När det inre livet försummas, så som nu för tiden är fallet, — ty det är så, hur mycket man än söker förneka det, — när andens makt blir så föga erkänd och uppskattad som i dag, så måste ju människokraften övervägande söka sin användning i materiens tjänst. Och det är ett misstag att tro, att vi därigenom att vi övervinna eller tjäna Naturens yttre krafter, komma dess inre väsen ett steg närmare. Det är misstag, förorsakat av förverkligandet av det yttre och det inre av formen och den inom formen verkande kraften eller själen.

Ty ju mer despotiskt vi ingripa i Naturens yttringar, desto mer avlägsna vi oss ifrån Naturens inre kraft, så att då vi skryta med vårt storartade välde över Naturen, så kan detta endast vara berättigat när det menas den yttre Naturen.

Just genom de storartade uppfinningarna och maskinerna, genom vilka människan skenbart lagt Naturen i bann, blir hon själv mer och mer onaturlig, mer och mer naturfattig. Ty vad är Naturens inre kraft, Naturens ande och själ annat än självskapande kraft, en organism till viljande, en kristallisation, utgående från en enda koncentrationspunkt, varifrån alla delar utspringa, och vari de hava sitt ursprung. Och vad är denna medelpunkt annat än det hemliga föreningsbandet mellan ting. Naturens ande skapar mäktigt och enhetligt. Oss däremot fattas mer och mer den naturliga enheten. Vi tänka och känna konstlat och oharmoniskt, inte i förhållande till vårt levnadssätt eller i jämnvikt med vårt sätt att livnära oss, att sköta vårt arbete och våra nöjen, som blivit mer och mer konstlade.

Yrkeslivets skrankor, nödvändigheten av att dela sig och syssla med enskildheter i stället för att uppgå i ett stort helt, allt detta står inte i samklang med Naturens fordringar. Ty Naturen verkar aldrig styckevis utan ständigt enhetligt. Den tekniskt oerhört högt uppdrivna moderna bildningen må vara så imposant som helst, säkert är, att den inte står i det rätta förhållandet till inspirationen, till tankelevets skapande kraft. Teknik är användbarhet och värdering, den kan aldrig bli den skapande principen själv. Begreppsförvirringen härvidlag är emellertid så stor, att vi oupphörligt förväxla styckearbete med fullblodig skapelse, att vi inte mera kunna urskilja det mekaniskt inlärda från det omedelbara, urskilja den konstla-

de efterrapningen från naturlig inspiration, routine från omedelbarhet, och detta inte en gång i vårt dagliga umgänge med varandra.

På intet annat område har syndandet emot Naturen så hämnat sig som på sångens område. Ingen annan konstgren står ju i så nära samband med Naturen, är så direkt av Naturen beroende som sång- och talstämmen, d. v. s. som tonspråket. Medan all annan konst yttrar sig genom ett av människohand gjort instrument, ligger materialet till sånginstrumentet, tonmaterialet, i vår egen kropp. Det är klart, att vårt liv, som mer och mer i tanke och känsla avlägsnar sig från Naturen, måste återspeglas i tonen och verka rent av skadligt på sångrösten, som därigenom hotas till sitt innersta väsen. Den brännande frågan å sångens område är därför denna:

»Hur skola vi återföra sången till dess naturliga ursprung?»

Gent emot denna fråga ha de talrika facktekniska problemen, som nutidens sångare och sånglärare sysselsätta sig med, endast en övergående betydelse. De kunna alla först då finna sin slutliga lösning, när vi funnit kärnan i denna huvudpunkt.

Hur kunna vi föra sången tillbaka till Naturen? Först och främst därigenom, att vi få klart för oss, vad som egentligen är sångens naturliga mål. Mitt i vår högt uppdrivna, materiellt tillspetsade kultur ha vi glömt att draga nytta av de naturliga begåvningar och talanger, som Naturen skänkt varje människa. Till dessa naturens gåvor hör framför alla andra sångens gåva. Varje okonstlad, frisk människa har ett behov att sjunga vid arbetet. Detta behov har skapat folkvisan. I medeltiden bestodo folkvisorerna framför allt av yrkes- och skråvisor. De karaktäriserades av den rytm i rörelserna, som arbetet inspirerade, och hade sitt musikaliska ursprung i härmandet av yrkets egendomlighet, som instruktivt förde till vissa tonfall och viss rytm. Bonden sjöng bakom plogen, skepparen vid rodet, repslagaren och fiskaren vid sina nät, mjölnaren i takt med kvarnhjulet, jägaren vid jakthornets klang, soldaten under marschen, smeden under sitt arbete vid städet och blåsbäljen. Numera äro dessa arbetsvisor i de olika yrkena till största delen förstummade. Men vi återfinna dem ju i moderna konstnärers efterbildningar: t. ex. i smidesvisan i Wagners »Siegfried», i Hans Sachs skomakaresång eller i sjömännens sång i »Tristan». I alla dessa efterbildningar av den forna yrkesvisan finna vi yrkets karaktäristiska rytm återgivna.

Folkvisan kan inte existera utan i det närmaste samband med det dagliga livet, med yrkesarbetet, vid vars utförande den, som sagt, kommit till. När

arbetsvisan mer och mer förstummas, när folkvisan endast genom sångföreningar och manskörer ännu hålles vid liv, så är det ett betänkligt tecken för, att folkets naturliga friskhet och munterhet gå tillbaka. De gamla grekerna hade fullkomligt rätt, då de betraktade sången inte endast som ett estetiskt utan även som ett hälsobringande behov, ja, såsom ett läkemedel. Ty riktigt sjungande är i sanning det naturligaste medlet att bringa nerverna i harmoniska dallringar och kan därigenom också uppliva och återuppbbygga människans hela organism.

Hela vår humanistiska bildning är uppbyggd på antiken, och våra förnämsta diktare och tänkare, såsom Goethe, Schiller, Rydberg, Byron, voro glödande beundrare av det grekiska skönhets- och sanningsidealet; en massa historiker och filologer bemöda sig sedan flera århundraden tillbaka att utforska vart ord av den gammalgrekiska texten, av vilken varje bokstav anses ovärderlig, ja helig. Vi veta emellertid mycket väl, att grekerna inte endast voro den gråa teoriens folk utan också ett dådets och levnadskonstens. Men just i de punkter, där de grekiska konstteorierna ingripa i det verkliga livet, där vända vi oss bort ifrån dem. Och dock har den grekiska uppfattningen av musiken såsom läkekonst än i dag samma värde som för årtusenden sedan. På äkta konstnärligt sätt brukade grekerna uttala den djupaste levnadsvishet i symbolisk form. Sagan om sångaren och gitarrspelaren Orfeus, som genom makten av sina toner förtrollade levande varelser och döda ting, ja, som t. o. m. betvang skuggrikets andar, är blott en symbol för den tanken, att en underbart helande kraft ligger förborgad i sången — i tonen. Och den hemliga kult, som symboliserades i Orfeus-sagan, och som blomstrade i Hellas flera århundraden igenom, bestod just däruti, att man — naturligtvis i den religiösa form, som karaktäriserar denna tid — praktiskt utförde och demonstrerade sångens hälsobringande kraft. Utan den Orfeistiska grundlagen, utan denna lära om sångens helande kraft, är hela den grekiska estetiken, är Greklands skönaste blomma, tragedien, otänkbar och obegriplig. Just tragediens kärna och medelpunkt, kören, för oss fram till den Orfeistiska kulten. De cykliska körerna voro ursprungligen en liten hop av människor, som sjöngo och dansade till gudomens ära. Att denna kult inte blott och bart ägde ett religiöst ändamål i den mening, som vi tänka oss det religiösa i våra dagar, är ju bekant: prästen var alltid den tiden på samma gång läkare och präst. Den katolska kyrkan har t. o. m. än i dag bibehållit denna uppfattning: så äro t. ex. processionerna i Echternach och så många andra katolska vallfärder med sina springdanser i takt med

musik och sång egentligen ett medel för de troende att återvinna hälsa och krafter. Den katolska kulten har således ännu i dag liksom i de grekiska mysterierna i de cykliska körerna den grundtanken, att konsten tjänar människan såsom medel till upprätthållandet även av kroppens sundhet. Så skeptisk än vår tid må ställa sig gentemot denna lära av sången såsom läkemedel, kan denna lära icke bortdisputeras i den grekiska kulturen och i det grekiska levnadssättet. Den var en grundtanke i den gamla helleniska kulturen, en grundtanke, som de förde med sig på folkvandringen ur den hemlighetsfulla stamort, från vilken alla ariska stammar härröra. Sångens naturliga ändamål, det riktiga sjungandets helande verkan på människans nervsystem, var alltså välbekant i forntiden, liksom det än i dag finns människor med ofördärvade instinkter, som begagna sig av sången för att hålla sig i god och lycklig stämning. Vad som verkar så välgörande på våra nerver, och som sätter hela vår kropp i harmoniska dallringar, är den klingande luftströmmen; den är det alltså, som i ordets fulla bemärkelse sätter kroppen »i stämning». Att det riktiga sjungandet kan ha en sådan helande kraft, har sin grund å ena sidan i det nära sambandet mellan andhämtning och klingande luftström, å andra sidan i nervernas och hjärnans funktioner. Men här ligger också grunden till, att den moderna läkekonsten och fysiologien kan ge oss så ringa förklaring över denna sångens hälsokraft, ty andhämtningens djupaste och finaste verkningar äro så gott som oåtkomliga för den moderna vetenskapens forsknings-system.

När vi åter bliva medvetna om, att sången är en naturlig, naturkrafterna tjänande funktion, så vilja vi ej längre utöva den eller betrakta den från en sådan ensidig ståndpunkt som vi nu för tiden i våra flesta sångmetoder göra. Och därigenom att vi i sångkonsten undvika den ensidigt vetenskapliga sidan, komma vi ett stort steg fram mot vårt mål att föra sången tillbaka till Naturen.

Det tycktes inte så, men det är dock ett faktum, att ingen annan tid bevitnat en så vitt omfattande söndring från det hela, som nu på alla områden visar sig, och detta i så skarpt avhuggna delar och i så hög grad som nu sker. Ty specialiseringens värde sträcker sig över alla möjliga områden, konsten är ju endast ett af dem. (Forts.)



ANNONSERA I SVENSK MUSIKTIDNING

MUSIKNOTISER

från huvudstaden och landsorten

Vid Musikaliska akademiens ordinarie månadssammankomst den 19. december återvaldes till preses justitierådet Silverstolpe, till vice preses f. d. översten Chr. Lovén. Vidare omvaldes nuvarande medlemmar och suppleant i förvaltningsutskottet, liksom medlemmarna i valkommittén och tonsättarestipendiekommittén.

Till medlem i läroverksstyrelsen efter läraren vid musikkonservatorium G. Hägg, som i enlighet med bestämmelserna i akademiens nya stadgar var i tur att avgå, valdes nuvarande suppleanten, musikdirektör L. Zetterqvist, samt till suppleanter musikdirektör E. Stanek och professor Richard Andersson.

Till innehavare av det för år 1913 lediga von Beskowska stipendiet utsågs f. d. eleven vid k. musikkonservatorium, violinisten Erhard Skog.

Att representera akademien vid lantbruksakademiens förestående 100 årsjubileum utsåg akademien sin preses, justitierådet Silverstolpe.

Musikaliska akademiens stipendier. Som sökande till stipendier för 1913 från det på musikaliska akademiens stat uppförda reservationsanslaget till stipendier och belöningar åt svenska tonsättare ha anmält sig hrr Kurt Atterberg, Ivar Hellman och Ture Rangström.

Erik XIV som musiker. Stockholmsavdelningen av det internationella musiksällskapet höll sin första sammankomst under säsongen i Musikaliska akademien den 18. dec. Sedan styrelse- och revisionsberättelse föredragits och ansvarsfrihet beviljats styrelsen för det gångna verksamhetsåret, höll bibliotekarien C. F. Hennerberg föredrag över ämnet: »Konung Erik XIV som musiker», till vilket föredrag vi hoppas kunna återkomma med en närmare och detaljerad redogörelse.

Ett svenskt musikhistoriskt arbete har utkommit under julen, nämligen Ina Langes »Från rokokotidens musikkultur», en serie romantiserade skildringar av kompositörer och musikkörelser. Pris 3: 50. Norstedt & Söners förlag. Vi skola i nästa nummer närmare omnämna arbetet.

Borås orkesterförening, om vars bildande och första konsert vi hade ett meddelande i vår tidning för någon tid sedan, har under den gångna höstsäsongen givit en abonnemangskonsert samt två skolkonsert och två folkkonsert, varjämte orkestern medverkat vid Borås Allmänna

Sångförenings konsert i november. Programmen under dessa konserter som varit väl besökta och erhållit goda omdömen i ortspressen, ha bl. a. upptagit: Haydns Pukslags- och Militärsymfonier, Mozarts Violinkonsert N:o 4, D-dur, och Ouv. till »Titus» samt Turkisk marsch, Rossinis »Tancred»-ouvertyr, Gades ouv. till »Ossian». Webers konsertstycke i f-moll för piano och orkester samt verk av Schubert, Reinecke, Grieg, Bull, Sibelius, Foroni, Söderman, Peterson-Berger, Myrberg m. fl.

Den 25 man starka orkestern, som dirigeras av musikdirektör V. E. Lundquist, har av stadsfullmäktige i Borås beviljats ett anslag å 700 kr. för år 1913.

Av övriga musiktilldragelser under hösten i Borås må antecknas en konsert av operasångerskan Karin Branzell och ett besök av den danska f. d. skådespelerskan Anna Larsén, åtföljd av pianisten Mary Barrat.

Organisterna uppvakta ecklesiastikministern. Centralstyrelsen för Sveriges allmänna organist- och kantorsförening har i dessa dagar haft ordinarie sammanträde i Musikaliska akademien under ordförandeskap av musikdirektör C. W. Rendahl i Karlstad. Sekreterare var musikdirektör A. O. Assar i Stockholm. Närvarande voro representanter för de flesta stiftet i landet. Centralstyrelsens samtliga medlemmar hade företrädare hos statsrådet Berg, som därvid meddelade, att utredning angående klockarboställen m. m. fortginge, men att det ej vore troligt att någon proposition kunde hinna framläggas vid kommande riksdag.

Två av huvudstadens musikfirmor i nya händer. Innehavaren av firman Abraham Lundquist, hr Georg Abr:son Lundquist, meddelar, att han den 1. januari till hrr C. F. Svala och C. A. Söderlund, vilka i 40 år varit anställda i firman, överlätit den musikdetaljaffär, som av firman drivits i Malmtorgsgatan 8 och Stureplan 2. Denna detaljaffär kommer att drivas under firmanamnet Svala & Söderlund, medan musikförlagsaffären och pianoaffären fortsätts under oförändrat firmanamn av den hittillsvarande innehavaren.

Från och med den 1. januari 1913 övergår firman Elkan & Schildknecht i direktör Emil Carelius' ägo. Firman, vilken som bekant huvudsakligen driver affärer med musikaler, etablerades år 1858. Hr Albert Schildknecht, som småningom blev ensam innehavare av densamma, överlät den för ett par år sedan till ett aktiebolag, varuti de kända musikhandlarna Abr. Lundquist och Otto Hirsch voro huvudägare. Dessa ha nu i sin ordning överlätit affären på dir. Carelius, som kommer att driva den som förut i den

gamla lokalen, Drottninggatan 28. Den förlagsverksamhet, som nu är förenad med affären, kommer under hand att avvecklas.

Vi skola i nästa nummer i ord och bild lämna våra läsare närmare upplysningar om ovan nämnda personer.

Konserter under vårsäsongen. Under vårsäsongen komma rätt många konserter att givas. Den tyske violinisten dr. Bülow konserterar den 14. dennes i Vetenskapsakademien. Följande dag har Borgarskolan en av sina musikafnär i Victoriasalen, varvid Sven Scholander medverkar; denne låter även höra sig vid en av samma skola anordnad konsert, som den 19. äger rum i Musikaliska akademien. Den 24. ger en stockholmsk pianist, fröken Anna Ulmgren, konsert i samma lokal. Brüsselkvartetten ger konserter den 26., 27. och 30. januari samt den 1. och 2. februari, varvid samtliga Beethovens stråkkvartetter komma till utförande. Den 5. februari konserterar en pianist Anders Rachlew i Vetenskapsakademien, och i samma lokal ges den 14. ännu en piano-konsert av Fridtjof Backer-Gröndahl, varvid sångerskan fröken Munthe-Kaas medverkar. En kyrkokonsert ges i mitten av februari i Östermals kyrka av organisten Herman Lindqvist från Visby. I slutet av februari hitväsas ännu ett kvartettsällskap, »Böhman». Deras konserter äro utsatta till den 26. och 28. I början av mars äro ännu två pianister att hitväsas, Katharine Goodson och Marguerite Melville. Beträffande musiksällskapen kommer Kammarmusikföreningen att ge 5 konserter den 6. och 20. februari, 10. mars samt 3. och 22. april.

»Arnrlot» som friluftsskådespel på Frösön. Den gamla planen att uppföra hela musikdramat »Arnrlot» såsom friluftsskådespel på Frösön synes nu komma att förverkligas. Det är nämligen meningen att nästa sommar låta stycket uppföras där av en teatertrupp under ledning av skådespelare A. T. Englund. Kompositören-författaren hr Peterson-Berger, kommer att personligen övervaka iscensättningen.

Kyrkosångens vänner. Strängnäs stiftskrets av kyrkosångens vänner har på årsmöte i Katrineholm beviljat styrelsen ansvarsfrihet. Till styrelse valdes prost K. F. Thunander i Öja, ordf., kyrkoherde A. Delander i Ludgo, v. ordf. och sånganförare, kyrkoherde H. Heimdal i Närke Bo, sekreterare och kassaförvaltare, samt kontraktsprostarna C. A. Hallström i Floda och F. L. Öhman i V. Vingåker. Till ombud i centralkommittén utsågs prost Thunander. Mötet beslöt att vid stiftsmötet i Strängnäs nästa sommar upptaga kyrkosångsfrågan till behandling.

MUSIKNOTISER FRÅN UTLANDET

Ett Brahmsmanuskript, innehållande ett stort antal redan kända sånger och åtta hittills obekanta, har påträffats i A. Bovets efterlämnade samlingar. Det av Brahms egenhändigt skrivna häftet omfattar 34 sidor och har av Clara Schumann försetts med överskriften »Lieder». Manuskriftet upptar 33 tyska folkvisor, av vilka 29 äro för en sångstämman med piano och de övriga för blandad kör à capella.

Jules Massenet har testamenterat sin omfattande manuskriptsamling till Stora operan i Paris. Manuskriften bilda 78 tjocka band, som bl. a. innehålla partituren till 25 av Massenets operor, d. v. s. alla hans större och mindre operaverk med undantag av tre.

Operaproduktionen synes för närvarande vara ovanligt rik, åtminstone kvantitativt. D'Albert bebådar »Sirocco» med text av Karl von Levetzow och Leo Feld, Michael Ippolitow-Iwanow »Assja» efter en novell av Turgenjew, Roderich von Mojsisovics »Tantchen Rosmarin», lustspelsopera i fyra akter, Waltershausen tragedien »Azis och Azisa», Wolf-Ferrari »Kärleken läkare» efter Molière och Schettler sagospelet »Snödrotningen». Därjämte har den vid Messinajordbävningen omkomne italienske komponisten Casalainas efterlämnade opera »Antony» efter Dumas' roman nyligen gjort stor lycka i Palermo liksom Seyffardts treaktsopera »Die Glocken von Plurs» haft framgång vid premiären i Krefeld. Som novitet skall dessutom på hovoperan i Dresden inom kort uppföras »Hjärter äss» av Eduard Künnecke.

Ett konserthus och en symfoniorkester skola grundas i Stettin med understöd av två donationer på tillsammans över 700,000 mark, som för detta ändamål testamenterats åt staden. Även Erfurt kommer att erhålla en värdig konsertbyggnad, då en stor garantifond redan bildats och staden gratis ställer lämplig plats till förfogande. Byggnadskostnaderna belöpa sig till 1 ½ miljon mark.

»Fervaal.» Vincent d'Indys opera, som första gången gavs på La Monnaie i Bryssel 1897 och året därpå på Opéra Comique i Paris, har nu återupptagits av Stora Operan, skriver Sv. D:s Pariskorrespondent. Kompositören arbetade i två år på poemet och sedan i sex år på musiken till denna opera, som av hans beundrare påstods vara den mest »vetenskapliga» opera inom den franska musiken. När-



mast inspirerades Vincent d'Indy vid denna tid av Wagner, och numera anser man helt enkelt Fervaal för en wagneriansk pastiche.

Det för oss svenskar kuriösa med densamma är att kompositören ursprungligen hämtade sitt ämne ur Tegnér's Axel och Maria, men sedan småningom omarbetade det och förlade handlingen till sin födelsebygd Cevennerna. Axel förvandlas till en cevenolsk hjälte, som försvarar Cravann, det heliga berget, mot kelternas inkräktande hordar. Fervaal, som är av gudomligt ursprung, inspireras av druiden Arfagard. Men saracenskan Guilhen, »Orientens ros», väcker i hans bröst en kärlek, som han förgäves söker undkomma. Efter att ha besegrats av kelterna tigger Fervaal druiden att ge honom döden. Men Guilhen kommer, och återerövrar av henne blir det Arfagard, som hjälten dödar. Guilhen dör emellertid mitt under deras kärleks triumf, och Fervaal bär hennes lik upp på det heliga berget.

Musiken är allvarlig, högtidlig, orkestreringen skicklig, men de ändlösa, enformiga duetterna och solostyckena, ur vilka varje melodisk ansats är bannlyst, gör verket mera lämpligt för konserten än för operan.

Vid generalrepetitionen på Operan nyårsaftonen vann verket på sin höjd vad man kallar en succès d'estime. Såväl tenoren Muratore som Lucienne Breval, vilka hade huvudpartierna, voro rätt indisponerade, och publiken gäspade kungligt.

PIANOMAGASIN.

Största lager av bästa svenska och utländska fabrikat. OBS! Huvuddepôt för Kgl. Hoflev. Malmström och Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer samt Orglar.

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma betalningsvillkor. Stort lager prima uthyrningsinstrument.

Gust. Petterson & C:os A.-B.,
Malmskillnadsgatan 13, Stockholm.
Verkst. Dir. Albert Lindström.
Rt. 6732. — Etabl. 1870. — At. 7831.

J. G. Malmström
**PIANINON
FLYGLAR**
Göteborg.



Emil Hjorth & Söner

Grundlagd 1789.

Frederiksbergg. 12, Köpenhamn.

1:sta Klass fabrik för förfärdigande och reparationer av stråkinstrument.

Största lager i Norden av gamla Violiner och Violonceller,

byggda av italienska, franska och tyska mästare.

Solo- och Orkestersträngar i bästa kvalitéer.

MODERNA VIOLINLÅDOR.

STRÅKAR.

SKRIV EFTER PRISKURANT.

Internationell musiktävlan.

Editoria Musicale Genovese i Genua

utlyser härmed en internationell tävlan för musikverk av alla slag. Prisen äro:

- 1) 300 francs;
- 2) staden Genuas guldmedalj;
- 3) guldmedalj;
- 4) silvermedalj;
- 5) bronsmedalj;
- 6) hedersdiplom.

Närmare underrättelser på denna tidnings redaktion samt hos Editoria Musicale Genovese, adress Via Luccoli, 22, Genua (Italien).

Richard Anderssons Musikskola.

Läroämnen: Piano, Violin, Violoncell, Solosång, Plastik och Scenisk framställning, Allmän Musikkärlära och Harmoniklära samt Musikhistoriska föreläsningar.

Vårterminen börjar den 13. Januari 1913.

Anmälningdag: Fredagen den 10. Jan. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. 1—2 e. m. alla dagar fr. o. m. 13. Jan.

Richard Anderssons mottagning från den 13 Jan. Onsdagar och Lördagar kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Lektionslokaler å Söder, Östermalm och öfre Norrmalm.

Filialer finnas i Uppsala, Djursholm och Saltsjöbaden.

(G. A. S. 36974).

Stockholms Musik-Institut.

Brahegatan 7 B. Allm. Tel. 11596. Riks Östm. 1185.

Vårterminen börjar den 13. Januari 1913. Undervisningsämnen: Piano, sång, violin, harmoniklära och musikhistoria. Lärare i sång: Fru Clary Morales. Förste lärare i violin: Herr Julius Ruthström. I piano: Undertecknad. Lärare i harmoni: Direktör Otto Olsson. Musikhistoriska föreläsningar: Herr Olallo Morales. Anmälningstid: fredagen den 10. och lördagen den 11. Jan. kl. 1/2 2—1/2 4 samt 1/2 6—1/2 7 e. m. Under terminen anmälning- och mottagningstid dagl. kl. 1—2 e. m. Prospekt tillhandahålles. Filialer å Söder, Kungsholmen och Lidingö Villastad.

(G. A. S. 36312).

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Ledig plats.

Av tillfällig anledning är befattningen såsom t. f. organist i Mora kyrka ledig att söka före den 25. januari 1913 hos kyrkorådet, adress: Mora. Tillträde den 1. februari. Lön 150 kronor pr månad.

Annonsera i Svensk Musiktidning!

INNEHÅLL:

Clary och Olallo Morales (med 2 porträtt). — Prenumerationsanmälan. — Musikkbrev från Ryssland (med illustr.). — Äro Stockholms musikinträscherade? — Aktuella sångproblem och sångens naturlagar. — Musikknotiser från huvudstaden och landsorten. — Musikknotiser från utlandet.

WRETMANS BOKTRYCKERI, UPPSALA 1913.